

8.10.2015

YM162/04/2015

Liikenne- ja viestintäministeriö

Viite Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö 17.9.2015; LVM/1628/03/2015
Hänvisning

Asia LAUSUNTO; Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merilain muuttamisesta sekä Kansainvälisen
Ärende merenkulkujärjestön yleissopimusten liitteiden muutosten hyväksymisestä ja laiksi sopimusmuutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on 17.9.2015 päivätyllä lausuntopyynnöllään (LVM/1628/03/2015) pyytänyt ympäristöministeriön lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi merilain muuttamisesta sekä Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) yleissopimusten liitteiden muutosten hyväksymisestä ja laiksi sopimusmuutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Ympäristöministeriö toteaa, että muutosehdotuksia voidaan yleisesti pitää myönteisinä ympäristöturvallisuuden kannalta. Ympäristöministeriö pitää lisäksi toimivaltaista viranomaista koskevaa yleissäännösehdotusta järkevänä, jotta tulevaisuudessa ei olisi välttämätöntä pyytää eduskunnan suostumusta tilanteissa, joissa IMO:n päätöslauselmilla tehdyt muutokset ovat teknisiä ja yleiseltä merkitykseltään vähäisiä, mutta edellyttävät toimivaltaisen viranomaisen määrittelyä.

Esityksen mukaan aluksen päiväkirjoja koskevat merilain säännökset uudistettaisiin ja mahdollistettaisiin päiväkirjan pitäminen sähköisessä muodossa. Lakiin ehdotetaan myös lisättäväksi säännökset onnettomuuksista ja vaaratilanteista ilmoittamisesta Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Onnettomuuksien samoin kuin niin sanottujen läheltä piti-tapausten tutkimista ajatellen laivalla pidettävät päiväkirjat ja poikkeamailmoitukset muodostavat oleellisen tietolähteen. Merenkulun ympäristönsuojelulaisissa (1672/2009) säädetyt ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen liittyvät öljy-, lasti- ja jätepäiväkirjat voitaisiin ehdotetun merilain muuttamista koskevan lain 18 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan liittää sähköiseen päiväkirjaan, jolloin tästä tulisi arvokas työväline myös mahdollisten laiminlyöntien ja ympäristörikkomusten seurannassa ja valvonnassa.

Vakavan onnettomuuden, kuten tulipalon tai aluksen uppoamisen yhteydessä päiväkirjat voivat helposti tuhoutua, mikä vaikeuttaisi tapahtuman tutkintaa. Sähköinen päiväkirja tai päiväkirjatietojärjestelmä voi lisäksi tuhoutua vakavan sähköhäiriön, tietokonevian tai kyberhyökkäyksen yhteydessä. Todennäköisesti edellä mainituista syistä esimerkiksi Tanskassa on säännelty, että sähköisistä päiväkirjamerkinnöistä on otettava päivittäin varmuuskopiot. Ehdotetun merilain muutosta koskevan lain 18 luvun 2 §:n 3 momentin mukaan sähköisen päiväkirjan tietojen olisi tallennettava vähintään kahdeksan erilliseen kohteeseen, josta ne ovat tarvittaessa saatavissa. Vakavia häiriöitä ajatellen lakiin olisi tämän ohella syytä lisätä velvollisuus sähköisten päiväkirjojen varmuuskopioinnista. Tämä varmuus-

toimenpide ei oletettavasti aiheuttaisi merkittäviä lisäkustannuksia sähköisen päiväkirjajärjestelmän perustamisvaiheessa. Lisäksi voitaisiin harkita vähintään suositusluonteista säännöstä varmuuskopioiden tietoteknisestä säilyttämis- tai välittämistavasta siten, että arvokas tieto saataisiin mahdollisimman todennäköisesti talteen myös vakavien onnettomuuksien jälkeen.

Ylijohtaja

Timo Tanninen

Hallitussihteeri

Sara Viljanen